

BIULETYN SAMORZĄDOWY Gminy Bystra-Sidzina

bezpłatny miesięcznik

www.bystra-sidzina.pl

Nr 12(116) grudzień 2021, ISSN 2353-3803

nakład 1 000 egz.

W numerze m.in.:

XXVII sesja Rady Gminy

Podczas XXVII sesji Rady Gminy uchwalony został budżet Gminy Bystra-Sidzina na 2022 rok. Omówione zostały dochody i wydatki, przyjęto także Wieloletnią Prognozę Finansową Gminy Bystra-Sidzina.

Więcej na str. 2-4

Laur Babiogórski

"Laury Babiogórskie", to nagrody przyznawane od 2000 roku przez Stowarzyszenie Gmin Babiogórskich za znaczące osiągnięcia w dziedzinie dokumentowania przeszłości historycznej oraz krzewienia wiedzy i promowania obszaru Babiej Góry.

Miło nam poinformować, że wśród tegorocznych laureatów znalazł się pan Tadeusz Uczniak.

Więcej na str. 7-8

Wybory uzupełniające

Mieszkańcy części Sidziny okręgu wyborczego nr 10 obejmującego osiedla (role) Podleśna, Do Kamińskiego, Wielka Polana, Lipowa oraz Chorążowa po raz trzeci będą wybierać radnego tej kadencji.

Więcej na str. 8

Informacja Wójta Gminy Bystra-Sidzina o podejmowanych decyzjach w okresie od 25 listopada do 13 grudnia 2021 r.

W wymienionym okresie wydano 5 zarządzeń w sprawie zmiany w planie finansowym Gminy Bystra-Sidzina na 2021 rok oraz 4 zarządzenia w sprawie zmian w budżecie Gminy Bystra-Sidzina na 2021 r.

Ponadto Wójt wydał zarządzenia w sprawie:

1) przeprowadzenia okresowej inwentaryzacji składników majątkowych Gminy Bystra-Sidzina,

2) ustalenia zasad prowadzenia wyodrębnionej ewidencji księgowej dla poszczególnych zadań finansowanych ze środków Funduszu Przeciwdziałania COVID-19,

3) udzielenia upoważnienia dyrektorowi Szkoły Podstawowej im. Dzieci Zamojszczyzny w Sidzinie do podejmowania czynności związanych z zakupami wyposażenia w ramach uzyskanego wsparcia finansowego, na realizację inwestycyjnych zadań jednostki samorządu terytorialnego, polegających na realizowaniu szkolnej infrastruktury – „Laboratoria Przyszłości”,

4) udzielenia upoważnienia dyrektorowi Szkoły Podstawowej im. św. Jana Kantego w Bystrej Podhalańskiej do podejmowania czynności związanych z zakupami wyposażenia w ramach uzyskanego wsparcia finansowego, na realizację inwestycyjnych zadań jednostki samorządu terytorialnego, polegających na realizowaniu szkolnej infrastruktury – „Laboratoria Przyszłości”,

5) powołania komisji przetargowej do postępowania przetargowego na „Odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych z terenu Gminy Bystra-Sidzina w roku 2022”,

6) określenia procedury przeprowadzenia kontroli wykonywania działalności gospodarczej przez przedsiębiorców posiadających wpis do rejestru działalności regulowanej w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości na terenie Gminy Bystra-Sidzina.

7) powołania Zespołu Zadaniowego do realizacji projektu pn. „Budowa przydomowych oczyszczalni

ścieków na terenie Gminy Bystra – Sidzina” dofinansowanego z Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 oraz Rządowego Funduszu Inwestycji Lokalnych.

W wymienionym okresie Wójt zawarł następujące umowy:

1) umowa na sprzątanie pomieszczeń biurowych Urzędu Gminy w budynkach Ai B, zawarta z osobą fizyczną,

2) dwie umowy na udzielenie dotacji celowej dla jednostek OSP w Bystrej Podhalańskiej i w Sidzinie,

3) na transport dzieci niepełnosprawnych z terenu Gminy Bystra-Sidzina do Ośrodka Rehabilitacyjno-Edukacyjno-Wychowawczego w Juszczyńcu zawarta z firmą Transport- Usługi – handel Export- Import Paweł Wojtan,

4) na usługę świadczenia usług monitoringu GPS, w związku z zimowym utrzymaniem dróg, zawarta z firmą Intellect s.c. z Limanowej,

5) dotycząca środków finansowych na dofinansowanie w formie dodatku do wynagrodzenia dla asystentów rodziny zawarta z Wojewoda Małopolskim – Wydział Polityki Społecznej,

6) na udzielenie dotacji z Gminy Bystra-Sidzina na zapewnienie gotowości bojowej jednostki OSP Bystra Podhalańska, w ramach zadania „Pomoc finansowa OSP 2021”,

7) na oświetlenie uliczne w Sidzinie r. Trzopowa zawarta z Tauron Kraków,

8) na zakup energii (po przetargu) na rok 2023-2024 na gminne obiekty kubaturowe zawarta z Tauron Dystrybucja Kraków,

9) na zakup energii (po przetargu) na rok 2023-2024 na gminne oświetlenie uliczne zawarta z Tauron Dystrybucja Kraków(A.N.)

Relacja z XXVII sesji Rady Gminy Bystra-Sidzina

XXVII sesja Rady Gminy odbyła się 16 grudnia 2021 r. Na ostatniej sesji w 2021 roku Rada Gminy przyjęła budżet Gminy na 2022 rok. Dochody budżetu na 2022 rok zostały zaplanowane w wysokości 32.918.246,70 zł, a wydatki na kwotę 43.701.152,66 zł. Przyjęto również Wieloletnią Prognozę Finansową Gminy Bystra-Sidzina. Różnica między dochodami a wydatkami stanowi planowany deficyt budżetu w kwocie 10.782.905,96 zł, który planuje się pokryć przychodami pochodzącymi z przychodów jednostek samorządu terytorialnego z niewykorzystanych

środków pieniężnych na rachunku bieżącym budżetu, wynikających z rozliczenia dochodów i wydatków nimi finansowanych związanych ze szczególnymi zasadami wykonywania budżetu określonymi w odrębnych ustawach w kwocie 6.355.757,96 zł.

Podczas obrad przyjęto również Wieloletnią Prognozę Finansową Gminy Bystra-Sidzina, w której zamieszczono wykaz przedsięwzięć, wskazując dla każdego wymienionego przedsięwzięcia dane i limity, o których stanowi art. 226 ust. 3 ustawy o finansach publicznych.

Wieloletnia Prognoza Finansowa została przygotowana na lata 2022-2030.

Rada przyjęła uchwały w sprawach:

1) Zmiany Wieloletniej prognozy Finansowej

Zgodnie z podjętą uchwałą w zakresie 2021 roku dochody i wydatki budżetu zwiększa się o kwotę 38.143,39 zł. Zaktualizowano wskaźniki spłaty zobowiązań z art. 243 ustawy z dnia 27 czerwca 2009 r. o finansach publicznych w zakresie lat 2021-2024, a także informacje uzupełniające w latach 2021-2022. W Wykazie Przedsięwzięć Gminy Bystra-Sidzina w związku z koniecznością przedłużenia terminu realizacji umów lub poszczególnych ich etapów dokonano zmian w przedsięwzięciu „Zmiana studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Bystra-Sidzina”, realizowanym przez Urząd Gminy Bystra-Sidzina w latach 2020-2022 o łącznych nakładach finansowych w wysokości 37.300,00 zł o kwotę 3.650,00 zł. Zmniejszono limit wydatków na 2021 rok i zwiększono limit wydatków na 2022 rok. Wprowadzono przedsięwzięcie „Wykonanie dokumentacji projektowej budowy chodnika wraz z oświetleniem w ciągu drogi powiatowej 1677K w miejscowości Sidzina – pomoc rzeczowa dla Powiatu Suskiego”, realizowane przez Urząd Gminy w latach 2020-2022 o łącznych nakładach finansowych i z limitem wydatków na 2022 rok w wysokości 112.000,00 zł. Wprowadzono przedsięwzięcie „Wykonanie dokumentacji projektowo-kosztorysowej na rozbudowę budynku Przedszkola Publicznego w Bystrej Podhalańskiej” realizowane przez Urząd Gminy Bystra-Sidzina w latach 2020-2022 o łącznych nakładach finansowych w wysokości 61.377,00 zł oraz z limitami wydatków na 2021 rok w wysokości 6.777,00 zł i na 2022 rok w wysokości 54.600,00 zł. Wprowadzono przedsięwzięcie „Opracowanie kompletnej dokumentacji projektowo-kosztorysowej dla budowy placu sportowo-rekreacyjnego w Sidzinie”, realizowane przez Urząd Gminy Bystra-Sidzina w latach 2021-2022 o łącznych nakładach finansowych w wysokości 49.938,00 zł oraz z limitami wydatków na 2021 rok w wysokości 39.950,00 zł i na 2022 rok w wysokości 9.988,00 zł.

2) Zmiany uchwały nr XVI/122/20 z 7 sierpnia 2020 r. w sprawie udzielenia pomocy rzeczowej Powiatowi Suskiemu.

W związku z faktem, że wykonawca dokumentacji projektowej „Budowa chodnika wraz z oświetleniem w ciągu drogi powiatowej 1677K w miejscowości Sidzina”, zwrócił się z wnioskiem o przedłużenie terminu wykonania dokumentacji do dnia 31.03.2022 r. konieczna była zmiana uchwały Nr XVI/122/20 z dnia 7.08.2020 r., która przewidywała udzielenie pomocy rzeczowej dla Powiatu Suskiego, polegającej na wykonaniu ww. dokumentacji projektowej.

3) przedłużenia umowy najmu lokalu użytkowego mieszczącego się w budynku mienia komunalnego nr 721

w Sidzinie z przeznaczeniem na prowadzenia gabinetu stomatologicznego.

Rada Gminy w podjętej uchwale postanowiła przychylić się do wniosku dotychczasowego najemcy o przedłużenie najmu o kolejny rok.

4) przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Bystra-Sidzina, dla działek w obrębie Bystra Podhalańska.

Zgodnie z art. 14 ust. 1 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, w celu ustalenia przeznaczenia terenów oraz określenia sposobów ich zagospodarowania i zabudowy Rada Gminy Bystra-Sidzina podjęła uchwałę o przystąpieniu do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Bystra-Sidzina, dla działek w obrębie Bystra Podhalańska.

Przystąpienie do opracowania ww. miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wynika przede wszystkim z wniosków mieszkańców oraz zmienianego Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Bystra-Sidzina. Plan zostanie dostosowany do obowiązujących uwarunkowań i przepisów prawa oraz kierunków zagospodarowania przestrzennego określonych w dokumencie studium.

5) Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na rok 2022 oraz Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2022-2024.

Zgodnie z zapisami ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii, do zadań własnych gminy należy prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz przeciwdziałaniu narkomanii. Zadania te w szczególności obejmują zwiększenie pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu oraz substancji psychoaktywnych. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych, a także wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych i narkotykowych.

Według ustawy, realizacja ww. zadań prowadzona jest w formie Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, uchwalanego corocznie przez Radę Gminy oraz Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii.

W Gminnym Programie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na rok 2022 i w Gminnym Programie Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2022 -2024, ujęte zostały zadania nałożone na samorząd gminny przez

artykuły ustawy. Programy uwzględniają także założenia i priorytety określone w Narodowym Programie Zdrowia na lata 2021-2025 oraz w ustawie o Zdrowiu Publicznym. (A.N.)

Zmiany w funkcjonowaniu parkingów w obrębie Rynku w Jordanowie

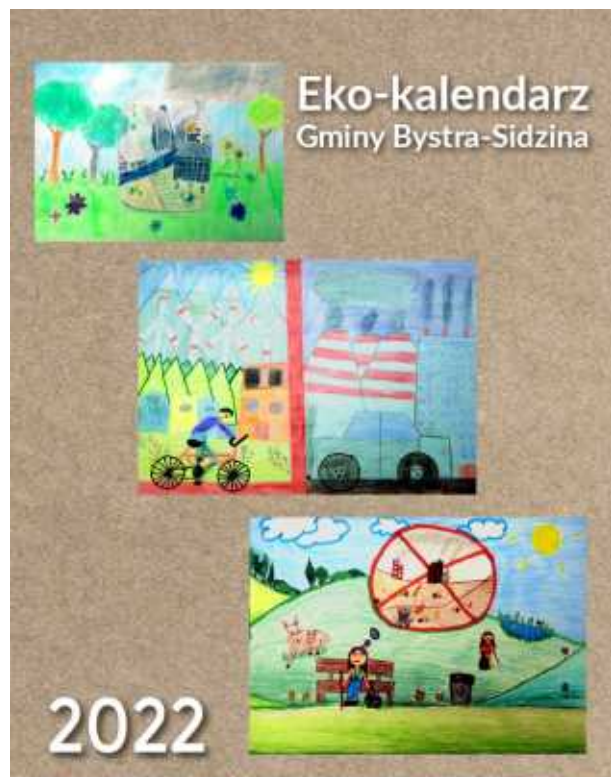

Od 1 grudnia nastąpiły zmiany w zasadach parkowania na jordanowskim rynku. Zostanie on podzielony na dwie strefy, co wpłynie na wysokość opłat za postój w nich.

Parkingi za Urzędem Miasta, przed Galerią Jordanowską oraz w rejonie ul. Mickiewicza i 3 Maja są strefą PPN – Parking Płatny Niestrzeżony. W tej strefie opłaty za postój pobierane będą od poniedziałku do soboty włącznie w godz. 8.30 - 18.00. Ustalono ją na 1 zł za pierwsze 30 minut i 2 zł za pierwszą i każdą kolejną rozpoczętą godzinę. Abonament mieszkańca „M” wynosi 40 zł (miesięczny), 120 zł (kwartalny) i 200 zł (roczny).

Natomiast parkingi wytyczone przed pawilonem Gminnej Spółdzielni oraz na dawnym placu autobusowy staną się od jutra SPP – Strefą Płatnego Parkowania. W niej opłaty za postój obowiązują od poniedziałku do piątku włącznie w godz. 8.30 - 18.00. Ich wysokość nieco różnią się od tych w strefie PPN. Za pierwsze pół godziny należy uiścić 1 zł, a pierwszą godzinę – 2 zł, ale już za drugą 2,1 zł, a trzecią – 2,2 zł. Za czwartą i kolejną pobierane jest 2 zł. Wysokość abonamentu dla mieszkańców jest identyczna jak w przypadku PPN.

Rozstrzygnięcie konkursu pn. „Eko-kalendarz”

W dniu 9 listopada 2021r. dokonano podsumowania i rozstrzygnięcia konkursu pn. „Eko-kalendarz” organizowanego przez Gminę Bystra-Sidzina, za pośrednictwem szkół z terenu naszej Gminy.

Adresatami konkursu byli uczniowie klas IV-VIII.

Celem konkursu było w szczególności kształtowanie kreatywnego myślenia w aspekcie ochrony środowiska naturalnego oraz zrozumienie znaczenia czystego powietrza dla zdrowia ludzi, roślin i zwierząt. Zadaniem uczestników konkursu było wykonanie pracy plastycznej dotyczącej ochrony powietrza atmosferycznego, w tym segregacja odpadów, ochrona drzew, zakaz spalania odpadów czy wymiana starych, nie ekologicznych pieców.

Spośród wszystkich złożonych prac wybrano 12, które zamieszczono w Eko-kalendarzu na 2022 rok.

Autorami zwycięskich prac są (kolejność przypadkowa):

- Wiertelczyk Weronika, Szkoła Podstawowa w Sidzinie, klasa VII c;
- Maj Katarzyna, Szkoła Podstawowa w Sidzinie, klasa VII c;
- Trzop Martyna, Szkoła Podstawowa w Sidzinie, klasa IV b;

- Doll Nicolla, Szkoła Podstawowa w Sidzinie, klasa V b;
- Dziubek Jakub, Szkoła Podstawowa w Sidzinie, klasa VII a;
- Strach Karolina, Szkoła Podstawowa w Sidzinie, klasa V a;
- Małysa Agnieszka, Szkoła Podstawowa w Sidzinie, klasa V a;
- Biedrawa Klaudia, Szkoła Podstawowa w Sidzinie, klasa VIII a;
- Tempka Patrycja, Szkoła Podstawowa w Sidzinie, klasa V a;
- Kostka Patrycja, Szkoła Podstawowa w Sidzinie, klasa VIII b;
- Śladowski Jakub, Szkoła Podstawowa w Bystrej Podhalańskiej, klasa VII b;
- Nieużytek Mateusz, Szkoła Podstawowa w Bystrej Podhalańskiej, klasa V b.

Dodatkowo wyróżniono prace:

- Tempka Patrycja, Szkoła Podstawowa w Sidzinie, klasa VII b;
- Trzop Ania, Szkoła Podstawowa w Sidzinie, klasa V a;
- Błachut Patryk; Szkoła Podstawowa w Bystrej Podhalańskiej, klasa IV a

Wszystkich chętnych, chcących otrzymać bezpłatny egzemplarz Eko-kalendarza zapraszamy po odbiór w Urzędzie Gminy Bystra-Sidzina, pokój nr 1.

Każdemu uczestnikowi bardzo serdecznie dziękujemy za udział w konkursie.

Konkurs realizowany był w ramach projektu zintegrowanego LIFE „Wdrażanie Programu ochrony powietrza dla województwa małopolskiego – Małopolska w zdrowej atmosferze”.(K.D.)

Narodowy Fundusz
Ochrony Środowiska
i Gospodarki Wodnej

MAŁOPOLSKA
W ZDROWEJ ATMOSFERZE

PRACE KONKURSOWE:

Patrycja Kostka, klasa 8B SP w Sidzinie

Patrycja Tempka, kl. VA SP w Sidzinie

Mateusz Nieużytek, kl. VB SP w Bystrej Podhalańskiej

Klaudia Biedrawa, kl. VIIIA SP w Sidzinie

Agnieszka Małysa, kl. VA SP w Sidzinie

Karolina Strach, kl. VA SP w Sidzinie

Jakub Dziubek, kl. VIIA SP w Sidzinie

Martyna Trzop, kl. IVB SP w Sidzinie

Katarzyna Maj, kl. VIIC SP w Sidzinie

Weronika Wiertelczyk, kl. VIIC SP w Sidzinie

Nicolla Doll, kl. VB SP w Sidzinie

Jakub Śladewski, kl. VIIB SP w Bystrej Podhalańskiej

Laury Babiogórskie zostały wręczone

Laury Babiogórskie przyznawane są za szczególne osiągnięcia dla rozwoju i promocji obszaru Stowarzyszenia Gmin Babiogórskich w dziedzinach: gospodarki, kultury, w tym w szczególności: ratowania, ochrony, dokumentowania i pomnażania dziedzictwa przeszłości, współpracy, turystyki, ochrony środowiska, oświaty i sportu oraz rozwoju i ubogacania działalności organizacji. Każda Gmina, która jest członkiem SGB może zgłaszać kandydatów do wyróżnienia ze swojego terenu.

Tegoroczna gala wręczenia tych prestiżowych wyróżnień, odbyła się w Gminie Bystra-Sidzina 18 grudnia. Włodarze poszczególnych gmin honorowali wyróżnieniem laureatów, których kandydatury zatwierdzone zostały przez Krąg Gazdów (Zarząd Stowarzyszenia). Gospodarz spotkania, wójt Bystrej-Sidziny Stanisław Tempka wraz z przedstawicielami Stowarzyszenia Gmin Babiogórskich wręczył laur stopnia szczególnego dla pana Tadeusza Uczniaka.

Pan Tadeusz Uczniak, urodził się 1 kwietnia 1943 r. Szkołę Podstawową ukończył w Bystrej Podhalańskiej, a Liceum Ogólnokształcące w Suchej Beskidzkiej. Jest Absolwentem Studium Nauczycielskiego i Akademii Wychowania Fizycznego oraz Studium Podyplomowego w Krakowie. Pracował w szkolnictwie w Chrzanowie, Sidzinie (gdzie pełnił funkcję dyrektora), w Bystrej, w Technikum Rachunkowości Rolnej i Zespole Szkół im. bł. Piotra Dańkowskiego oraz Liceum Ogólnokształcącym w Jordanowie. Przez 13 lat pełnił funkcję dyrektora

w Państwowym Domu Wczasów Dziecięcych w Sidzinie. Przewodnik beskidzki, prowadzący tak po górskich szlakach jak i po sidzińskim skansenie. Wiele lat pełnił funkcję instruktora ZHP, inspektor BHP, ratownik wodny WOPR, pszczelarz, pisarz, śpiewak, opowiadacz. Niezmordowany badacz historii regionu. Wiedzę swą poszerzał poprzez uczestnictwo w wielu szkoleniach i kursach zawodowych oraz poprzez samokształcenie.

Członek zarządu Stowarzyszenia Tradycja i Natura w Bystrej-Sidzinie, oraz członek Stowarzyszenia LGD Podbabiogórze.

W życiu prywatnym spełniony mąż, ojciec i dziadek. Człowiek który nieustannie zadziwia wiedzą,

spostrzegawczością, jasnością umysłu i lekkością przekazu. Osoba o rzadko spotykanej charyzmie, serdeczności, dobroci, roztaczający wokół siebie radość i uśmiech często poprzedzony żartem.

Pan Tadeusz Uczniak pisze piosenki i wiersze. Jest laureatem wielu konkursów o charakterze literackim, a ponadto jest autorem wielu opracowań z dziedziny historii regionu poczynając od opowieści zamieszczonych w "Zbiorze legend z Bystrej i Sidziny", poprzez badanie i opracowywanie strat wojennych tak Pierwszej jak i Drugiej Wojny Światowej, historię Ochotniczej Straży

Pożarnej w Bystrej Podhalańskiej po najnowsze „Dzieje wsi Bystra w świetle źródeł i ludowej tradycji”.

W Biuletynie Samorządowym Gminy Bystra-Sidzina, od lat publikowane są jego opracowania i artykuły, które ukazują jego wszechstronne zainteresowania, szczególne miejsce zajmuje w nich wiedza o regionie.

Pan Tadeusz to człowiek pełen ciągle nowych pomysłów, dobrej energii, witalności, ciekawości świata, siły, wiary i przykład uczciwości, prostoty, pracowitości i zawsze - szacunku dla drugiego człowieka.

WYBORY UZUPEŁNIAJĄCE DO RADY GMINY BYSTRA-SIDZINA W OKRĘGU NR 10 W SIDZINIE

W związku ze złożoną przez Pana Zbigniewa Trzopa rezygnacją z mandatu radnego ogłoszone zostały wybory uzupełniające do Rady Gminy Bystra-Sidzina w okręgu wyborczym nr 10, stanowiącym część sołectwa Sidzina obejmującego role: Podleśna, Do Kamińskiego (Kamycko-Zagrody), Wielka Polana, Lipowa, Chorążowa.

Komisarz Wyborczy w Nowym Sączu wyznaczył datę wyborów uzupełniających na dzień 27 lutego 2021 r. Zgodnie z kalendarzem wyborczym do 3 stycznia 2022 r. został wyznaczony termin na zgłaszanie Komisarzowi

Wyborczemu zawiadomienia o utworzeniu komitetu wyborczego i zamiarze zgłaszania kandydatów na radnego. Kandydaci do składu Gminnej Komisji Wyborczej mogą być zgłaszani do 13 stycznia 2022 r. Natomiast kandydaci na radnego - do 23 stycznia 2022 r. Pełny kalendarz wyborczy, informacje o wszystkich czynnościach wyborczych są umieszczane na stronie BIP Urzędu Gminy Bystra-Sidzina, w zakładce WYBORY – ROK 2022 – WYBORY UZUPEŁNIAJĄCE DO RADY GMINY BYSTRA-SIDZINA W OKRĘGU NR 10.(B.D.)

Tradycje wiejskich wesel – nie pozwolimy o nich zapomnieć!

Amatorski film, który został oddany do Państwa dyspozycji jest próbą zachowania przed zapomnieniem tradycji wiejskich wesel sprzed kilkudziesięciu lat. Realizacja filmu była od lat wielkim marzeniem pań zrzeszonych w Stowarzyszeniu Gospodyń „Sidzinianki” w Sidzynie, które w tym roku – w roku, w którym grupa obchodzi XX-lecie swojego istnienia, udało się zrealizować.

Nagranie filmu to kolejne z przedsięwzięć podjętych przez Stowarzyszenie Gospodyń „Sidzinianki” w Sidzynie w celu ocalenia od zapomnienia elementów naszej kultury. Mając w pamięci żywe przejawy obrzędowości weselnej jako elementu naszej kultury i rodzimej tradycji, a równocześnie zdając sobie sprawę z przemian jakie dokonały się na przestrzeni dziesięcioleci także w tej dziedzinie życia społecznego, członkinie Stowarzyszenia wystąpiły z inicjatywą odtworzenia i utrwalenia na nośniku pamięci poszczególnych elementów obrzędu wiejskiego wesela sprzed kilkudziesięciu lat.

Podjęte działania miały na celu zachowanie od zapomnienia tego, jak wyglądały przygotowania i samo

wesele za czasów naszych rodziców, dziadków i pradziadków poprzez odtworzenie symboliki rytuałów, obrzędów i zwyczajów związanych tak ze ślubem jak i weselem czy też tzw. „przewozinami”.

Zdjęcia do filmu zostały wykonane w sidzińskim kościele parafialnym oraz w udekorowanym zgodnie

z dawnymi zwyczajami Skansenie w Sidzinie-Muzeum Kultury Ludowej, który z zabytkowymi wnętrzami i pięknymi plenerami stanowi namiastkę dawnej wsi. Członkinie Stowarzyszenia zadbały o rekwizyty, kulinaria i wszelkie inne akcesoria, a wszystko to po to, by jak najwierniej oddać klimat dawnego wesela.

Realizacja pomysłu nie byłaby możliwa bez udziału wspaniałej młodzieży – uczniów Zespołu Szkół im. bł. ks. Piotra Dańkowskiego w Jordanowie (z klasy IV technikum ekonomicznego, klasy IV technikum budowlanego i klasy IV technikum obsługi turystycznej), którzy wcielili się w role kluczowych bohaterów. W ten sposób przekonaliśmy się o tym, że uczniowie z jordanowskiego technikum to również wspaniali

i zaangażowani artyści.

Nie można nie docenić udziału młodszych i starszych mieszkańców Sidziny, którzy poświęcając swój wolny czas, dołożyli swoją cegiełkę do podjętej próby zachowywania tradycji. Warto podkreślić, że w działanie zaangażowały się liczne małżeństwa i rodziny z dziećmi.

Swoją cenny wkład wnieśli także sponsorzy i inni „cisi pomocnicy”, którym należą się serdeczne podziękowania.

„Sidzińskie wesele...” to amatorski film, który został zrealizowany w ramach konkursu ofert na realizację zadań publicznych Gminy Bystra-Sidzina w zakresie kultury, sztuki, ochrony dóbr kultury i dziedzictwa narodowego w Gminie Bystra-Sidzina w roku 2021. To wsparcie

umożliwiło realizację przedsięwzięcia, dlatego w sposób szczególny należą się za nie podziękowania.

To, że podczas „sidzińskiego wesela” na ślubnym kobiercu stanęli ze sobą pochodząca z Bystrej Podhalańskiej panna młoda oraz pan młody – również bystrzanin, to jedno. Fakt, że pewnego środowego popołudnia bardzo, ale to bardzo bezczelny kamerzysta kazał gościom weselnym dziesięć razy wchodzić i wychodzić z kościoła żeby nagrać film, jak to komentował przypadkowy przechodzień, to drugie... A to, że tego rodzaju ciekawych anegdotek osoby biorące udział w przedsięwzięciu mogłyby opowiedzieć wiele – to trzecie. Wiele interesujących, często zabawnych sytuacji spotkało tych, którzy wzięli aktywny udział w realizacji amatorskiego filmu opowiadającego historię

wiejskiego wesela sprzed kilkudziesięciu lat. Powstałe nagranie to zatem niejedyny efekt pracowitych i intensywnych spotkań uczestników projektu, związanych nie tylko z samą pracą na planie filmowym, ale i z ogromem przygotowań...

Najważniejszy rezultat prac można obejrzeć za pośrednictwem Internetu. Film dostępny jest m.in. na profilu facebook Stowarzyszenia, można go także znaleźć na stronie Youtube.com po wpisaniu frazy „Sidzińskie wesele”.

Życząc miłego oglądania, twórcy przepraszają za wszelkie mankamenty, które Państwo dostrzeżecie – wszak jest to film amatorski! / tekst: T. Białoń, foto: G. Rzepiszczak

WESOŁYCH ŚWIĄT

**Kiedy Jesus przychodzi na świat
niesie dobro i miłość.**

Dobrych świąt pełnych miłości, życzliwości,
spędzonych w gronie bliskich. Świąt pełnych
wiary, miłości i wierności tradycji .

Skansen w Sidzinie - MKL

Święty Mikołaj w Gminnym Ośrodku Kultury Bystra -Sidzina

6 grudnia 2021 roku Święty Mikołaj zawitał do GOKPTiS Bystra – Sidzina. Spotkanie dzieci ze Świętym Mikołajem odbyło się na sali OSP w Sidzinie, przy zachowaniu wszelkich wymogów sanitarnych wynikających z pandemii koronawirusa takich jak: dezynfekcja, maseczki odstępy i rozłożenie poszczególnych występów co 15 minut celem uniknięcia kontaktów pomiędzy uczestnikami.

W tym roku to dzieci zaskoczyły Świętego Mikołaja licznym udziałem oraz swoimi talentami scenicznymi wykonując dla niego piękne świąteczne piosenki, od których kryształowe łezki wzruszenia zakręciły się w oczach Świętego Mikołaja.

Gminny Ośrodek Kultury Bystra-Sidzina w podziękowaniu dla wszystkich "NASZYCH TALENTÓW, DIAMENTÓW", które umiliły przybycie do Gminy Bystra - Sidzina Świętego Mikołaja, przygotował piękne paczki mikołajowe pełne słodkich niespodzianek, edukacyjnych drobiazgów oraz odblasków dbających o nasze bezpieczeństwo.

Gminny Ośrodek Kultury, Promocji, Turystyki i Sportu

w Sidzinie dziękuje za spotkanie dzieciom, rodzicom, babciom, dziadkom i oczywiście Świętemu Mikołajowi, którego spotkać można było również spacerując po drogach naszych miejscowości. (T.T.) Fot. GOKPTiS

ZARZĄD DÓBR ARCYKSIĄŻĘCYCH W BYSTREJ

Po wykupieniu w 1903 i w 1911 r. dóbr bystrzańskich przez arc. Karola Stefana Habsburga został utworzony „Zarząd Dóbr Żywieckich Arcyksięcia Karola Stefana w Bystrej”, około 1922 nazwa została zmieniona na - „Zarząd Lasów Arcyksięcia Karola Stefana w Bystrej”, ponownie nazwę zmieniono około 1926 na „Zarząd Lasów Dóbr Żywieckich w Bystrej”. Siedziba zarządu mieściła się we dworze w Bystrej.

Funkcje nadzorcze sprawowali zarządcy, lustratorzy lasów, gajowi, nadgajowi i leśni oraz strażnicy leśni, którzy za staranną służbę byli co pewien czas awansowani na różne liczne stopnie i stanowiska, jakie stworzone zostały w administracji austriackiej. Żeby nie dopuścić do rozszerzania się korupcji, pracownicy pełniący służbę na różnych kierowniczych stanowiskach w Zarządach Dóbr nie mogli wywodzić się z miejscowego środowiska i byli często przenoszani z miejsca na miejsce. W Zarządzie Dóbr Leśnych w Bystrej służbę pełnili min.

• **Inż. Bronisław Pawłowicz**, s. Alojzego i Anny Kałukalik z żoną Julią c. Jana Wirth (nadleśniczego) i Franciszki Biernacik. (mieszkali w d. nr 460 i 640). Absolwent Politechniki we Lwowie, do służby w dobrach żywieckich został przyjęty 1 stycznia 1929 r. w charakterze adiunkta lasowego i przydzielony został do Zarządu Lasów w Rycerce. Od 1 października 1929 r., na własną prośbę zwolniony ze służby w dobrach żywieckich. Ponownie przyjęty do służby w dobrach żywieckich arc. Karola Stefana Habsburga, jako adiunkt leśnictwa i od 1 grudnia

1930 r. przydzielony do Zarządu Lasów w Makowie. 15 września 1931 r. przeniesiony do Zarządu Lasów w Węgierskiej Górcie i tu 15 maja 1932 r. awansował na asystenta leśnictwa. 15 czerwca 1932 r. przeniesiony na stanowisko kierownika Zarządu Lasów w Korbielowie a stamtąd 1 września 1932 przyszedł do Zarządu Lasów w Bystrej, gdzie 1 stycznia 1934 r. awansował z asystenta leśnictwa na zarządcę lasów. IV stopnia. 1 stycznia 1937 r. awansował na zarządcę lasów III stopnia.

• **Inż. Tadeusz Kruszyński** do 1 listopada 1928 r. w Zarządzie Lasów w Bystrej pełnił funkcję Zarządcy, skąd został przeniesiony na stanowisko kierownika Zarządu Lasów w Makowie. 1 stycznia 1929 r. awansował z zarządcy lasów II stopnia na zarządcę lasów I stopnia. 1 listopada 1934 r. awansował z lustratora lasów III stopnia na radcę leśnictwa III stopnia a 1 stycznia 1938 z lustratora lasów II stopnia na lustratora lasów I stopnia.

• **Inż. Mieczysław Jan Kanty Mączyński**- ur. 2 października 1882 r. w Wadowicach.

W 1905 r. uzyskał tytuł inż. leśnika na Wydziale Leśnym Akademii Ziemiańskiej w Wiedniu. Od 1905 r pracował w Zarządzie Dóbr Żywieckich, pełniąc różne funkcje. Od 1908 r. pełnił funkcję Zarządcy Arcykksiążęcych Dóbr Leśnych w Bystrej. Od 1 kwietnia 1912 r. wchodził w skład Rady szkolnej miejscowej w Sidzinie z ramienia Zarządu Dóbr Arcykksiążęcych. W roku 1914 mianowany został kierownikiem administracyjnym lasów w Żywcu. Podczas I wojny światowej walczył w II Brygadzie Legionów.

W walkach pod Nadworną został ranny. Od 1925 r. pełnił funkcję radcy leśnego II stopnia, 1 stycznia 1929 r. awansował na radcę leśnictwa I stopnia. Od 1 stycznia 1931 r. został starszym radcą leśnictwa I stopnia. Od 21 kwietnia 1934 mianowany generalnym dyrektorem lasów żywieckich a po śmierci dotychczasowego dyrektora Cyhana, dekretem z 8 czerwca 1934 r. został mianowany dyrektorem Dóbr Żywieckich, które po śmierci arcyksięcia Karola Stefana 7 kwietnia 1933 r. w Żywcu, przejęte zostały przez synów, Arcyksięcia Karola Olbrachta Habsburga i Arcyksięcia Leona Habsburga

Był znanym działaczem turystycznym, współzałożycielem i prezesem Polskiego Towarzystwa Tatrzańskiego Oddziału w Żywcu. Położył duże zasługi w rozbudowie i modernizacji schronisk turystycznych min. na Markowych Szczawinach, na Pilsku, na Hali Miziowej, w Zwardowniu. Od 1924 r. do 1940 był członkiem Zarządu Głównego Polskiego Towarzystwa Tatrzańskiego i prezesem Towarzystwa Szkoły Ludowej. Położył duże zasługi w walce o polskość naszych gór z niemiecką organizacją turystyczną „Beskiden Verein”. (Towarzystwo Beskidzkie). Od 2 września 1939 roku do pełnił funkcję burmistrza Żywca. W kwietniu 1940 został aresztowany, wywieziony do Bielska, następnie 25 kwietnia 1940 r. do KL Dachau, 4 listopada 1940 r. został umieszczony w obozie koncentracyjnym w Mauthausen i zamordowany w obozie Mathausen Gusen. Pochowany w Krakowie, cm. Salwatorski, sektor SC8, rząd B, miejsce 1. Miał 58 lat.

- **Inż. Tadeusz Schoen**- 15 kwietnia 1931 r. został przeniesiony z Zarządu Lasów w Ujsołach do Zarządu Lasów w Bystrej na stanowisko lustratora leśnego. 4 sierpnia 1932 r. przeniesiony został w stan spoczynku.

- **Inż. Stanisław Szczepaniec**- do Zarządu Lasów w Bystrej przeniesiony został z Kamesznicy 15 kwietnia 1929 r.. Z powodu kłopotów zdrowotnych 1 września 1930 r. został przeniesiony „w trwały stan spoczynku”

- **Karol Slatyński**, syn Karola i Anny Kohut zamieszkał z żoną Joanną córką Macieja Hertoń i Joanny Tomanek we dworze na Sołtystwie (nr 1 i w d. nr 540), był gajowym od 1886 do przejścia na emeryturę w 1924 r. Zmarł 8 sierpnia 1930 r.

- **Edmund Schönowitz** – leśny od 1 stycznia 1929 r, awansował z kancelisty na oficjała IV stopnia i tę funkcję pełnił w Zarządzie Dóbr Żywieckich w Bystrej do 1 kwietnia 1934 r.

- **Marian Słapa**- gajowy, został przeniesiony 1 kwietnia 1934 r. z Zarządu Lasów w Porąbce, do Zarządu

Lasów w Bystrej za leśnego Edmunda Schönowitza.

- **Edmund Gajewski**- asystent leśnictwa, 1 listopada 1928 r. został przeniesiony z Zarządu Lasów w Jeleśni do Zarządu lasów w Bystrej na stanowisko kierownika Zarządu Lasów. Funkcję tę pełnił do 15 kwietnia 1929 r. i został przeniesiony do Zarządu Lasów do Sopotni. 1 listopada 1934 r. awansował z zarządcy lasów III stopnia na zarządcę lasów II stopnia.

- **Zajac Ludwik** - starszy gajowy I stopnia awansował w Bystrej na leśnego III stopnia.

- **Ulicki Ryszard** – gajowy III stopnia awansował na gajowego II stopnia.

- **Andrzej Szcotka** (nadleśniczy-archiducis) s. Macieja i Anny z d. Kubica z żoną Marią z d. Węglorz c. Józefa i Katarzyny Pawlik przybyli z Szarego. (Mieszkali w d. nr 643).

Leśniczymi byli min:

- **Ignacy Hajos**, który już wcześniej przybył do Sidziny, W 1799 r. spotykamy tu Antoniego Ghajosa z żoną Jadwigą Troiczonką. Żona Ignacego, Karolina z d. Bicz zmarła w wieku 49 lat (27 sierpnia 1886 r.)

- **Wincenty Bryś** przybył z Ujsoł. W Sidzinie ożenił się z Marianną Brozig, córką osadników Franciszka i Julianny,

- **Michał Kinzlik**, w roku 1808 był leśniczym, mieszkał w Sidzinie (nr d. 209) z żoną Katarzyną z d. Wodnicki, nieznanne jest ich pochodzenie.

- **Jan Połomski** z żoną Anielą z d. Kubaszewska

- **Tadeusz Scholz** - w latach 1911- 1932 był ilustratorem lasów Zarządu Dóbr Żywieckich w Bystrej.

Ponadto

- **Wawrzyniec Maj** ur. 1852 r- pracownik Zarządu Lasów Arcyksiążęcych w Bystrej w latach 1886- 1915 r.

- **Józef Maj** ur. 1873 r .był gajowym Arcyksiążęcych Lasów w Skawicy a w latach 1905- 1907 w Zarządzie Dóbr Leśnych w Bystrej.

- **Stanisław Matyasik**- pomocnik gajowego w Dyrekcji Dóbr Żywieckich w Żywcu w 1912 r.

- **Andrzej Nosidlak** ur. 1882 r. – leśniczy III stopnia Zarządu Lasów Dóbr Żywieckich w Bystrej.

- **Ryszard Reif** – leśny III stopnia Zarządu Lasów Dóbr Żywieckich w Bystrej w latach 1896- 1930

- **Michał Banasik**.

Tadeusz Uczniak